

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Άμεση νομοθετική ρύθμιση για αποκατάσταση της άνισης και άδικης μεταχείρισης μεταξύ των συνταξιούχων χηρείας με τον ν.5322/2026»

Μετά την πρόσφατη ψήφιση του ν. 5322/2026, έχει δημιουργηθεί μια σημαντική διάκριση μεταξύ των δικαιούχων όσον αφορά στις συντάξεις χηρείας. Με την πρόσφατη ρύθμιση του ν. 5322/2026 η Κυβέρνηση κατήργησε την περικοπή της σύνταξης χηρείας από το 70% στο 35% μετά την πάροδο τριετίας, την οποία προέβλεπε ο ν. 4387/2016.

Η νέα αυτή ρύθμιση όμως, ισχύει μόνο για τις συντάξεις που υπάγονται στο καθεστώς του ν. 4387/2016, δηλαδή μόνο για περιπτώσεις χηρείας που αφορούν θανάτους οι οποίοι επήλθαν από την 13η Μαΐου 2016 και εφεξής. Αφήνει, επομένως, εκτός ευνοϊκής ρύθμισης περίπου 100.000 συνταξιούχους χηρείας που λαμβάνουν και δική τους σύνταξη, μόνο και μόνο επειδή ο θάνατος του/της συζύγου τους επήλθε πριν από την ημερομηνία αυτή. Για τους ανθρώπους αυτούς εξακολουθεί να ισχύει δυσμενέστερο καθεστώς, με μοναδικό κριτήριο τον χρόνο θανάτου του/της συζύγου.

Κατά τον τρόπο αυτόν, δημιουργείται ένα σοβαρό ζήτημα άνισης μεταχείρισης συνταξιούχων για τον ίδιο λόγο, διατηρώντας ένα καθεστώς δύο ταχυτήτων δικαιούχων ανάλογα αν ο/η σύζυγος απεβίωσε πριν ή μετά από τις 13.5.2016.

Περαιτέρω, η ρύθμιση δεν καταλαμβάνει τις επικουρικές συντάξεις χηρείας, οι οποίες εξακολουθούν να περικόπτονται μετά την τριετία σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Σύμφωνα μάλιστα με εκτιμήσεις συνδικαλιστικών φορέων, το συγκεκριμένο ζήτημα επηρεάζει άμεσα από 120.000 έως 280.000 δικαιούχους επικουρικών ταμείων. Πρόκειται, ουσιαστικά, για τη μεγαλύτερη αριθμητικά

κατηγορία συνταξιούχων που δεν επωφελήθηκε από τις αλλαγές της νέας νομοθεσίας.

Επιπλέον, δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για καταβολή αναδρομικών στους συνταξιούχους που υπέστησαν επί σειρά ετών την περικοπή, όπως των συνταξιούχων του Δημοσίου. Οι οργανώσεις των συνταξιούχων δημοσίου χαρακτηρίζουν την κατάσταση άδικη, επισημαίνοντας ότι οι συγκεκριμένοι δικαιούχοι υπέστησαν πραγματικές και σημαντικές εισοδηματικές απώλειες επί σειρά ετών.

Τέλος, δεν υπήρξε καμία πρόβλεψη για το ειδικό ζήτημα που αντιμετωπίζουν οι δικαιούχοι των συντάξεων χηρείας του πρώην ΟΓΑ. Οι εκπρόσωποι των εν λόγω συνταξιούχων επισημαίνουν ότι το παλαιό καθεστώς της βασικής αγροτικής σύνταξης δημιουργεί ιδιαίτερα προβλήματα στις περιπτώσεις χηρείας.

Ειδικότερα, όταν συνταξιούχος του πρώην ΟΓΑ, ο οποίος λαμβάνει δική του σύνταξη γήρατος, αρχίσει να λαμβάνει και σύνταξη λόγω θανάτου, διακόπτεται – με βάση το παλαιό θεσμικό πλαίσιο του ΟΓΑ – το τμήμα της βασικής αγροτικής σύνταξης που εξακολουθεί να του καταβάλλεται. Εάν μάλιστα ο ε-ΕΦΚΑ δεν προχωρήσει εγκαίρως στη διακοπή και συνεχίσει να καταβάλλει το ποσό, μπορεί χρόνια αργότερα να το καταλογίσει αναδρομικά ως αχρεωστήτως καταβληθέν. Η αποπληρωμή της οφειλής μπορεί να οδηγήσει σε μεγάλη μείωση ή ακόμη και σε προσωρινή πλήρη αναστολή της καταβολής της σύνταξης, γεγονός για το οποίο έχει παρέμβει και ο Συνήγορος του Πολίτη.

Επειδή η διάκριση αυτή δεν στηρίζεται σε κανένα αντικειμενικό κριτήριο που να συνδέεται με τη φύση της παροχής.

Επειδή το ισχύον καθεστώς δεν συμβαδίζει με την αρχή της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1 Συντ.), καθώς πρόκειται για καταφανή άνιση μεταχείριση.

Επειδή παραβιάζει τις συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές της εγγύησης της κοινωνικής ασφάλισης (άρθρο 22 παρ. 5 Συντ.) και του κοινωνικού κράτους δικαίου (άρθρο 25 παρ. 1 Συντ.).

Επειδή η διατήρηση μιας διαφορετικής μεταχείρισης μεταξύ δικαιούχων χωρίς επαρκή δικαιολογητικό λόγο, δημιουργεί κοινωνικές αδικίες, αδικαιολόγητες ανισότητες και θεσμικές ενστάσεις.

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Για ποιο λόγο εξαιρέθηκαν από τη ρύθμιση του ν. 5322/2026 οι συνταξιούχοι χηρείας των οποίων ο/η σύζυγος απεβίωσε πριν από τις 13 Μαΐου 2016;

2. Προτίθεται να επεκτείνει άμεσα τη διατήρηση της σύνταξης χηρείας στο 70% σε όλους τους δικαιούχους, ανεξαρτήτως του χρόνου θανάτου του/της συζύγου, και με ποιο χρονοδιάγραμμα;
3. Σκοπεύει να ρυθμίσει νομοθετικά το ζήτημα των επικουρικών συντάξεων χηρείας ώστε να επεκταθεί άμεσα η ευνοϊκή ρύθμιση και σε αυτές;
4. Τί σκοπεύει να πράξει με τα αναδρομικά ποσά που περικόπηκαν από τους συνταξιούχους χηρείας κατά τα προηγούμενα έτη;
5. Προτίθεται να αποκαταστήσει την αδικία που υφίστανται οι συνταξιούχοι χηρείας του πρώην ΟΓΑ;

Οι ερωτώσα βουλευτρια

Χρηστίδου Ραλλία